

Mod **FÆLLES** mål

- sammen tager vi skridtene

Strategi for børn, familie og dagtilbudsafdelingen 2019-2023

Indhold

Forord	3
Indledning	3
1. Illustration og beskrivelse af visioner, politikker og strategier på Børn, Familie, Dagtilbud, Skole og Ungeområdet 2019	4
2. Hjørnestenene i Børn, Familie og dagtilbud	7
3. Indsatstrappen	9
4. Vores strategiske mål.....	10
5. "Trivsel og sundhedsfremme"	12
6. "Forebygge"	14
7. "Foranstalte"	17
8. "Anbringelse"	19

Forord

For at yde den bedste indsats overfor udsatte børn, unge og familier er det centralt, at vi har klare mål og retning for vores arbejde. Vi ønsker derfor med denne strategi, at formulere en fælles retning, således at det er klart for alle, hvad vi ønsker at opnå for de børn, unge og deres familier, som vi er i kontakt med, samt hvordan vi konkret vil arbejde på at nå målene.

Målsætningen for det tidlige og forebyggende perspektiv er, at færre børn og unge kommer i problemer, der kræver indgribende foranstaltninger. Det fordrer tværgående og sammenhængende indsatser, hvor barnet, den unge og familien oplever, at tingene hænger sammen og er koordineret.

Børn, Familie og dagtilbudsområdet vil frem til 2022 arbejde målrettet med at styrke det tidlige, forebyggende og effektive arbejde på området for børn, unge og familier med almene og særlige behov.

Indledning

Strategien "Mod fælles mål – sammen tager vi skridtene" er den overordnede strategiske ramme, der er retningsgivende for, hvordan alle medarbejdere skal arbejde med børn og unge i alderen 0-15 år i Kerteminde Kommune. Strategien henvender sig til alle medarbejdere, der arbejder med børn og unge i Kerteminde Kommune og sætter retning for de kommende års udvikling på Børn, Familie og dagtilbudsområdet

Strategien "Mod fælles mål – sammen tager vi skridtene" realiseres gennem en række forskellige mål der understøtter, at alle børn i Kerteminde Kommune har de bedst mulige forudsætninger for at trives, indgå i fællesskaber og udvikle faglige og sociale kompetencer.

Ambitionen med strategien er at styrke og udvikle det gode arbejde, som allerede udføres i Børn, Familie og dagtilbud. Vi skal gøre mere af det som virker, anvende gode erfaringer og resultater, som allerede findes i afdelingen, men samtidig have fokus på, hvordan vi kan videreudvikle vores indsatser og tilbud. I strategien har vi tydeliggjort, hvad vi skal være fælles om.

Centralt for det kommende års udviklingsarbejde er den fortsat øgede fokusering og styrkelse af det tidlige og forebyggede arbejde, hvor målet er, at støtte og vejledning i højere grad skal ydes tidligst muligt, når børn unge og familier oplever udfordringer, der overstiger deres ressourcer og kompetencer.

Effekten af strategien "Mod fælles mål – sammen tager vi skridtene" er:

- Vi arbejder metodisk og vidensbaseret
- Vi har en alsidig vifte af tilbud tæt på børn og unge i deres nærmiljø
- Økonomisk balance på områderne

1. Illustration og beskrivelse af visioner, politikker og strategier på Børn, Familie, Dagtilbud, Skole og Ungeområdet 2019-2023

FÆLLESSKAB I KERTEMINDE

BØRN- OG UNGEPOLITIKKEN

LÆRINGSSTRATEGI:

Åbenhed og Nysgerrighed, Omhyggelighed og Vedholdenhed, Robusthed og Selvkontrol

INKLUSIONSTRATEGI

Sammen lægger vi spor - så alle børn og unge trives, lærer og udvikles gennem fællesskaber og venskaber."

"MOD FÆLLES MÅL - SAMMEN TAGER VI SKRIDTENE"

DAGTILBUD

BØRN- OG UNGE-
RÅDGIVNINGEN

FAMILIE-
RÅDGIVNINGEN

VILLAEN,
BØRNEHUS OG
FAMILIEHUSET

UNGE- OG
SKOLEAFD.

Strategien er udarbejdet indenfor rammen af Kerteminde Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik,¹ der understøtter kommunens børn og unge i at blive livsduelige mennesker, der har de rette egenskaber og kompetencer til at kunne klare sig godt i en digital og global fremtid. Ledestjernen for vores arbejde er visionen:

Glade livsduelige børn og unge har hele verden som legeplads.

Strategien afspejler Kerteminde Kommunes børne- og ungesyn, hvor deltagelse i inkluderende fællesskaber er for alle børn og unge. Strategien er således en overordnet strategi for, hvordan alle børn og unge fra 0-15 år inkluderes i fællesskabet. Sammen lægger vi spor, så alle børn og unge trives, lærer og udvikles gennem fællesskaber og venskaber². Distriktskompetencecentre er omdrejningspunkt for de sammenhængende læringsmiljøer og den tværfaglige praksis i hvert distrikt.

Vi er optaget af at skabe fundamentet for, at alle børn og unge får mod og appetit på livet og bliver medborgere, der tager ansvar for egen fremtid og står med et eksamensbevis i hånden efter endt uddannelse. Det sker via et fokus på tre kompetencemål: **Åbenhed og nysgerrighed, Omhyggelighed og vedholdenhed samt Robusthed og selvkontrol.**

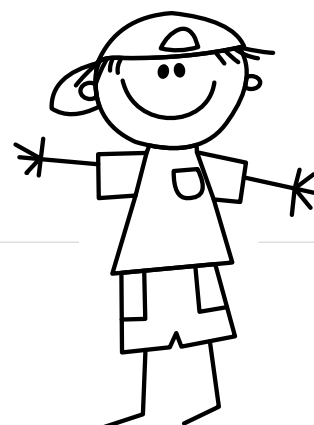
FÆLLESSKAB I KERTEMINDE

I Kerteminde Kommune er målet, at kommunen skal være et fællesskab af ansvarsfulde, aktive borgere. I den kommune udvikler vi fællesskaber, hvor borgere, politikere og medarbejdere hjælper hinanden(..). Borgere, politikere og medarbejdere har ressourcer, engagement og lyst til at finde løsninger i fællesskaber.

Nye roller:

- Som medarbejdere skal vi være klar til at nytænke vores faglighed. Vi skal være dygtige til at finde ressourcerne i alle borgere. Vi skal se, at en del af vores kerneopgave er at bringe mennesker sammen i fællesskaber og understøtte fællesskabets udvikling. Det kræver tillid, respekt og åbenhed både i forhold til det tværgående samarbejde med kolleger, og i forhold til borgere, der har vidt forskellige ressourcer og interesser.
- Som ledere skal vi turde kaste os ud i noget, vi ikke helt ved, hvor ender. Vi skal skabe en kultur, hvor vi tør lave fejl og er dygtige til at lære af dem. Som ledere skal vi evne den åbne og ligeværdige dialog, både med medarbejdere og borgere. Vi skal i øjenhøjde, motivere, engagere og involvere. Og være parat til forskellighed og at ikke én størrelse passer til alle.

(Uddrag af visionen "Fællesskab i Kerteminde")

1. Kerteminde Kommunes Børn og ungepolitik

2. Inklusionsstrategi

3. Læringsstrategi

Visionen "Fællesskab i Kerteminde"⁴ indebærer en kultur, hvor medarbejdere har blik for ressourcer og kompetencer i borgere og kolleger, som medarbejderne bringer i spil. I den samskabende kultur byder medarbejderne egne kompetencer til og inviterer hinanden og borgerne ind i et fællesskab om opgaveløsningen. I den samskabende kultur baner lederne vejen for en fleksibel, eksperimenterende og samarbejdende organisation, der skaber individuelle løsninger sammen med borgerne. Direktionens strategibrev⁵ understøtter en vision om, hvordan vi som organisation skal arbejde sammen, og sammen med borgerne. Strategien "Mod fælles mål - Sammen tager vi skridtene" understøtter især følgende politiske fokuspunkter i den politiske vision "Tillid – decentral ledelse – central styring"⁶

- Samarbejde om ressourcer
- Tværgående samarbejde

Sammen sætter vi alle sejl så:⁷

- Børn trives, lærer og udvikler sig
- Børn mestrer eget liv og har en tryk opvækst i små og store fællesskaber
- Børn har mod og appetit på livet

Det gør vi ved at vi har:⁸

- Ledere, der motiverer, inspirerer og skaber retning
- Medarbejdere, som altid tager hånd om det enkelte barn, er optaget af hvordan barnet får mulighed for at blive sig selv i samspillet med andre børn og nærværende voksne
- Medarbejdere, som altid leverer høj kvalitet med fokus på kerneopgaven
- Høj faglighed, engagement og arbejdsglæde blandt medarbejdere og ledere
- Forældre og netværk, som er inddraget i ansvaret for det enkelte barn og fællesskaberne
- Tæt kontakt med lokalsamfundet

I strategien indgår det serviceniveau, som gælder for målgruppen af børn og unge med fysiske og psykiske funktionsned sættelser samt sociale vanskeligheder.

Det specialiserede socialområde omfatter de børn, som efter nærmere observation og undersøgelse vurderes til ikke i tilstrækkelig grad at kunne få deres behov mødt i normalområdet, eller hvis velfærd og udvikling er direkte truet, hvis ikke de får hjælp af specialister.

Sagsbehandlingen omkring målgruppen tager sit afsæt i et forebyggende perspektiv, sådan at en indgribende foranstaltning altid fører mod en mindre indgribende foranstaltning. Sagsbehandlingen tager også sit afsæt i et "hverdagsperspektiv", der dels betyder, at barnet støttes og hjælpes så tæt på "hverdagslivet" i lokal- og hjemmemiljøet som muligt med inddragelse af familie, netværk og alment system, så barnet bevarer tilknytning og relationer hertil. Hverdagsperspektivet betyder desuden, at barnets livssituation er så normaliseret som muligt.

---

4. Vision for fællesskabet i Kerteminde Kommune

5. Uddrag fra Direktionens strategibrev 2019

6. Uddrag fra den politiske vision "Tillid – decentral ledelse – central styring"

7. Uddrag fra Mission og Vision Dagtilbud

8. Uddrag fra Mission og Vision Dagtilbud

Strategien dækker hele Børn, Familie og dagtilbudsområdet og retter sit fokus mod såvel almenområdet, som tilbud til udsatte børn og unge, som vi har en særlig opgave i at hjælpe og støtte.

Strategien omhandler dermed alle børn og unge i Kerteminde Kommune – herunder børn og unge i almindelighed, børn og unge der viser begyndende tegn på mangelfuld trivsel, børn og unge med specifikke behov, børn og unge der er alvorligt truede og i åbenbar risiko for varig skade. Dertil kommer børn og unge med psykisk og fysisk funktionsnedsættelse.

I Børn, Familie og dagtilbudsafdelingen arbejder vi værdibaseret og tværfagligt sammenhængende.

Værdierne er:⁹

- Anerkendelse
- Ordentlighed
- Troværdighed
- Kreativitet

Værdigrundlaget angiver hvilke værdier, der skal bære arbejdet med børnene og familierne i Kerteminde Kommune. I værdigrundlaget sættes rammen for den fælles identitet i Børn, Familie og dagtilbudsafdelingen, og den enkeltes rolle og ansvar i fællesskabet defineres. Medarbejdere og ledere, der kender eget ansvar, egen rolle og den fælles identitet, står stærkere i mødet med børnene og familierne.

Lederne i Børn, Familie og dagtilbudsafdelingen går forrest i at praktisere værdierne både over for børn og familier og over for medarbejdere.

2. Hjørnestenene i Børn, Familie og Dagtilbud

Vi stiller skarpt på, hvordan vi kan tilrettelægge indsatsen, således at børn, unge og familier på et tidligt tidspunkt får den hjælp, som de har brug for. Al erfaring og forskning viser, at en tidlig opsporing og indsats er afgørende for, at barnet eller den unge senere i livet kan udvikle sig positivt. Vi ønsker at bidrage med vores viden og kompetencer i det tidlige forebyggende samarbejde med dagplejen, daginstitutioner og skoler, samt tilbyde vores hjælp over for de børn og unge, som har særlig behov.

Vi er optaget af, hvordan vi udnytter og udvikler de ressourcer,¹⁰ som allerede findes i familien og netværket, således at familierne i højere grad bliver i stand til selv at løse de udfordringer, de møder i deres liv.

Vi sætter tidligere ind med kvalificerede indsatser, der understøtter barnets og den unges udvikling og tilknytning til hverdagslivet. Dette altid med baggrund af en individuel vurdering af barnets/den unges og familiens behov, med udgangspunkt i deres ressourcer og mestringssevne.

Vi prioriterer et tæt samarbejde mellem almenområdet, myndighed og udfører. Det sker igennem hyppig opfølgning på indsatser og tæt kontakt med barnet/den unge og familien.

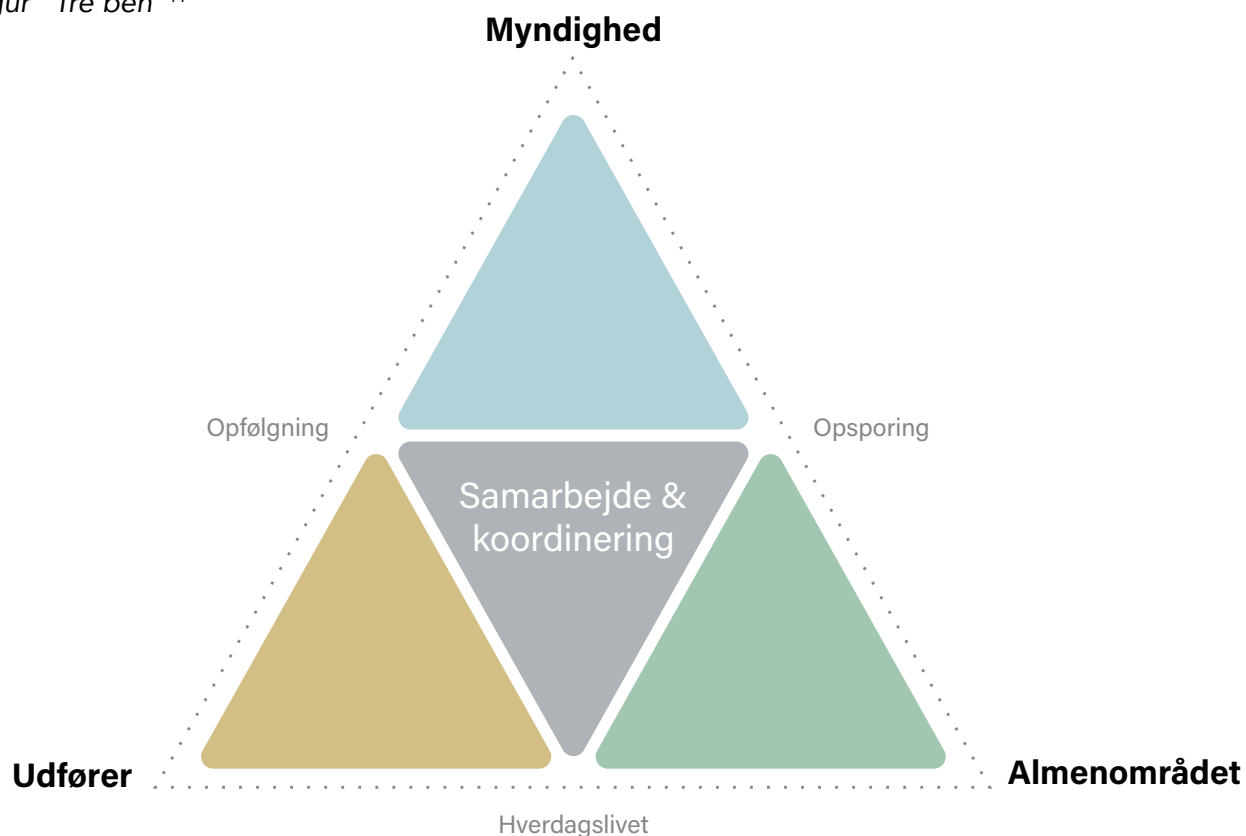
9. Uddrag fra Børn- og Familieafdelingens værdisæt

10. ICS, Signs of Safety og netværksinddragende metoder er eksempler på konkrete faglige metoder, der understøtter en ressourceorienteret tilgang

Vores indsatser er af høj kvalitet og meningsfuld for barn/ung, familien og øvrige involverede. Det kræver en tæt og systematisk involvering af alle parter med henblik på en helhedsorienteret og koordineret indsats.

Vi styrker det tværfaglige samarbejde ved sparring og dialog med et fælles sprog, samt indsigt i praksis på tværs af faggrupper og afdelinger, som understøtter koordinering af viden om barnet og familien, og dermed også koordinering af indsatser på tværs.

Figur "Tre ben"¹¹

Vi har en tilbudsvifte, der imødekommer børnene, de unge og familiernes forskellige behov ved, at vi har tilstrækkelig bredde og fleksibilitet. Dette indebærer muligheder for sammensætning af forskellige indsatser, hvor kompetencer tænkes ind på tværs af indsatserne.

11. Figur fra Socialstyrelsens udgivelse vedr. Strategisk ramme og faglig retning

3. Indsatstrappen

Den grafiske illustration af indsatsstrappen (figur "Indsatstrappen") skitserer de forskellige trin, hvorpå en indsats kan iværksættes. Figuren indeholder de forskellige indsatstrin fra den helt tidlige indsats på almenområdet, til de mest indgribende foranstaltninger. Jo længere op på trappen man bevæger sig, jo mere indgribende er indsatsen. Trinene illustrerer også graden af indgriben i barnets/den unges og familiens hverdag, og dermed graden af indgriben i forhold til at opretholde et almindeligt hverdagsliv. Der skal kontinuerligt holdes fokus på at opretholde eller bringe barnet så tæt på en almindelig hverdag som muligt.

Mod fælles mål - Sammen tager vi skridtene

Figur "Indsatstrappen"

4. Vores strategiske mål

Vi vil ned af trappen

- **Vi vil opspore systematisk**
At de fagprofessionelle har viden og bruger værktøjet TOPI til at se risikosignaler og ved, hvornår og hvordan der skal handles ved forskellige tegn
- **Vi vil styrke en tværfaglig praksis**
At de fagprofessionelle, der arbejder med børn, unge og deres familier, har et fælles sprog og arbejder i samme retning
- **Vi vil have flere tilbud i det almene område**
At vi i Kerteminde Kommune skaber helhedsorienterede og fleksible indsatser for børn, unge og deres familier tæt på nærmiljøet
- **Vi vil have sammenhængende læringsmiljøer**
At vi i Kerteminde Kommune udlever læringsstrategien i praksis
- **Vi vil have en praksis, hvor vi kender og kortlægger det vi gør**
At vi i Kerteminde Kommune skaber gennemsigtighed i det vi gør og følger op

Vi vil tilføre ressourcer fra det specialiserede børn og ungeområde til etablering af flere indsatser i det almene.

- **Mål om 2 år:**

Takst pr. barn i dagtilbud 2% fremfor i dag 1% til etablering af indsatser i forbindelse med opsporing.

Ressourcer svarende til 1 årsværk kanaliseres fra det specialiserede børn- og ungeområde til modtageteam.

Ressourcer svarende til 1 årsværk kanaliseres fra modtageteam til almen (0-5 år) til udvidelse/etablering af tilbud i det almene.

- **Mål om 4 år:**

Takst pr. barn i dagtilbud 3% til etablering af indsatser i forbindelse med opsporing.

Ressourcer svarende til 1 årsværk kanaliseres fra det specialiserede børn- og ungeområde til modtageteam.

Ressourcer svarende til 1 årsværk kanaliseres fra modtageteam til almen (0-5 år) til udvidelse/etablering af tilbud i det almene.

Succeskriterier tværgående samarbejde omkring §11-indsatser i 2022:

- Der er Familiestuer tæt på borgeren i alle dagtilbudsdistrikter, som drives i dagtilbudsregi
- Der er Sundhedsplejeklinikker tæt på borgeren i alle dagtilbudsdistrikter
- Familierådslagningen er en kendt og udbredt metode i almen- og specialområderne
- Dagtilbuddene tager initiativ til at afholde Familierådslagning selv
- Vækstmodellen er en kendt og udbredt metode i almen- og specialområderne
- Borgeren kender og søger sparring, råd og vejledning i dagtilbudsdistrikterne

5. "Trivsel og sundhedsfremme"

Hvorfor gør vi det, vi gør

Alle børn i Kerteminde Kommune skal have de bedst mulige forudsætninger for at trives, indgå i fællesskaber og udvikle faglige og sociale kompetencer. For nogle børn opstår der omstændigheder, hvor der er brug for ekstra hjælp og omsorg. En tidlig eller rettidig indsats i de situationer er altafgørende for barnet. Jo tidligere indsats, des mindre intervention er der brug for. Børn er ikke ens og kræver forskellige professionelle og forskellige sammenhænge for at blive den bedste udgave af sig selv. De fleste børn trives og udvikler sig inden for den ramme, der omgiver dem i familien, dagtilbud, skole og fritidsliv.

Det gør vi i dag

Tidlig opsporing indebærer en skærpet opmærksomhed på bekymrende adfærd hos eller bekymrende forhold omkring et barn fra fagpersoner i dagtilbud, skole og sundhedspleje.

Der sker i dag opsporing gennem den almene sundhedspleje, hvor sundhedsplejersken besøger alle forældre til nybagte børn og reagerer, hvis de oplever mistrivsel.

Opsporing sker også når en pædagog kontakter Børn- og Ungerådgivningen, U-team eller familierådgivningen, fordi de er bekymrede for et barn.

Endelig sker opsporing i tandplejen, hvor man reagerer ved fx for mange udeblivelser, dårlig tandhygiejne eller atypiske reaktioner ved fx berøring.

Det vil vi gøre fremover

Det helt grundlæggende for at lykkes med tidlig indsats er at skabe en fælles forståelse af, hvorfor og hvordan vi arbejder med tidlig indsats inden for hvert fagområde, samt på tværs af organisationen. Der skal være en fælles forståelse af vigtigheden i at arbejde sammen på tværs, og i at arbejde helhedsorienteret med familien.

Vi har ambitioner for at det tværfaglige samarbejde er mere end at samle forskellige fagligheder i et lokale. Vi undersøger, hvad der er god praksis i det eksisterende tværprofessionelle samarbejde, og lader os informere af aktuel forskning. Vi vil lade os inspirere og lære af de steder, hvor man lykkes med at give børnene de bedste forudsætninger og udbrede den gode praksis i det tværprofessionelle samarbejde, så det kommer alle kommunens børn til gode.

Vi vil fremme en kultur/struktur, der understøtter sammenhænge i forløbet fra fødsel og de første måneder i barnets liv omkring starten i dagpleje/institution til opstarten i børnehaven og skole. Der vil blive udarbejdet et overgangsskema med udgangspunkt i Trivselslinealen¹² og TOPI.

---

12. Fælles faglig værktøj

Almenområdet skal styrkes i tidligt og systematisk at kunne opspore. Fagpersoner på almenområdet skal have kompetence til at genkende tidlige tegn på mistrivsel og vide, hvordan de skal reagere herpå. I et omlægningsperspektiv er det derfor vigtigt at tydeliggøre almenrådets rolle i samarbejdet om den tidlige opsporing. I 2019 vil vi implementere en fælles opsporingsmodel TOPI¹³, som kan understøtte fælles sprog og fælles systematik på tværs af fagligheder.

Vi vil i 2019 styrke samarbejdet med civilsamfundet i relation til at understøtte en tidligere forbyggende indsats. Et samarbejde med civilsamfundet kan åbne op for alsidigt forebyggelsestiltag alt efter samarbejdets form og mål. Civilsamfundet kan også være en vigtig aktør i forhold til at opspore behov for støtte hos børn og unge

På dagtilbudsområdet er der i taksten afsat 1% til etablering af indsatser i forbindelse med opsporing

Børn og unge, der er en del af inkluderende læringsmiljøer,¹⁴ har gode forudsætninger for at opleve, at de er værdsatte og får mulighed for at udvikle sig fagligt og socialt, og dermed får mulighed for at få en livsbane, hvor de bliver kompetente og aktive medborgere. Derfor arbejder vi fortsat målrettet med at understøtte og udvikle inkluderende læringsmiljøer, hvor børn og unge trives sammen med deres jævnaldrende.

I forbindelse med omsætningen af indsatstrappen i Kerteminde Kommune er det vigtigt at have for øje, hvilken rolle dagtilbuds- og skoleområdet fremover skal spille.

Overordnet mål:

Styrke trivsels- og sundhedsfremme blandt børn og unge i Kerteminde

Delmål:

- Vi vil styrke den tværfaglige praksis
- Vi vil have flere tilbud på det almene område
- Vi vil have fokus på læring og sammenhængende læringsmiljøer
- Vi ser alle børn

Aktiviteter:

- Understøtte sammenhænge og overgange
- Videreudvikle det tværfaglige samarbejde mellem Familierådgivningen, Børn- og ungerådgivningen, sundhedsplejen, dagtilbud og skole
- Vi handler på tidlige tegn eller risikofaktorer for mistrivsel hos børn og forældre
- Vi laver systematisk opsporing med 2 årlige trivselsundersøgelser
- I taksten på dagtilbudsområdet er 1% afsat til forebyggende indsatser

13. Opsporingsmodel, som er en del af IT-systemet Hjernen og Hjertet

14. Kerteminde Kommunes inklusionsstrategi

6. "Forebygge"

Hvorfor gør vi det, vi gør

Al forskning viser, at en tidlig opsporing og indsats er afgørende for, at barnet og den unge senere i livet kan udvikle sig positivt. Tidlig opsporing og forebyggende indsats kræver, at pædagogisk personale omkring de yngre børn er i stand til at aflæse selv de små signaler hos børnene.

En forebyggende indsats er en social indsats, der ydes til børn og unge med særlige behov og som skal medvirke til at støtte børn og deres familier, så problemer løses i nærmiljøet, og for at familien kan forblive samlet. Det er en forudsætning, at normalsystemet med inddragelse af barnet/den unges netværk, ikke kan løfte opgaven med at yde den særlige støtte. Der skal til stadighed udvikles nye tilbud lokalt, som gør det muligt at vælge den mindst indgribende foranstaltning i relation til barnets, den unges eller familiens vanskeligheder. Valget skal altid træffes ud fra en helhedsbetragtning om, at det tjener barnet eller den unge bedst, og hvor der skabes de bedste betingelser for udvikling.

Det gør vi i dag

I alment systemet sker forebyggelse i tandplejen, skoler, dagtilbud, sundhedsplejen, modtageteamet og Børn- og ungerådgivningen.

Modtageteamet, som understøtter dagtilbud og skoler i det tidlige forebyggende arbejde ved at tilbyde korte forløb til børn og familier, og som ligeledes kan visitere til samtaleforløb eller familiebehandling i Familiehuset.

Kommunen tilbyder ligeledes gratis anonym rådgivning til børn og unge og deres forældre.

Familierådgivningen har i det seneste år gennemført et undervisningsforløb med fokus på, hvordan familien og netværket i højere grad kan inddrages i løsningen af familiernes problemer. Vi har fokus på, at vi i det tidlige forebyggende arbejde inddrager familien, herunder både det private og professionelle netværk. Herved sikrer vi, at vi får aktiveret de ressourcer, som eksisterer i familien og netværket, og som kan støtte familien og bidrage til løsning af problemerne. Vi har i det praktiske arbejde med børnene og familierne, og i forhold til vores samarbejdspartnere, fokus på, at netværket deltager i netværksmøder, at netværket medvirker i at løse de opgaver, som er nødvendige for at støtte familien og barnet.

Det vil vi gøre fremover

Allerede i dag er der fokus på opsporing af mistriksel, men Kerteminde Kommune ønsker at blive endnu bedre til at sætte ind tidligt, før problemerne vokser sig store.

Målet skal nås ved at flere børn med begyndende mistriksel opspores på almenområdet, dvs. tandpleje, sundhedspleje, dagtilbud og skoler. Men det er ikke nok at opspore børnene – de skal også hjælpes på den rigtige måde.

Vi skal blive bedre til at investere tidligt i børns liv. Jo tidligere indsats, jo større effekt – og jo større bidrag til at sikre social mobilitet.

Derfor vil vi styrke dialogen mellem almenområdet og det specialiserede område og give medarbejdere i skoler, dagtilbud mv. lettere og styrket adgang til faglig sparring og rådgivning fra eksperter på det specialiserede område. Vi indførte foråret 2019 en ny tværfaglig arbejdsgang for det opsporende og forebyggende arbejde. Arbejdsgangen kaldes ” Samarbejde omkring §11-indsatser”, og formålet er at skabe en mere effektiv og systematisk arbejdsgang og udnyttelse af ressourcerne, ligesom det er at gøre samarbejdet mellem almen- og specialområdet nemmere. Hvor familier, daginstitutioner, skoler mv. før kunne henvende sig til enten Børn- og ungerådgivningen, socialrådgiverne, sundhedsplejerskerne eller andre, sikrer den nye arbejdsgang én indgang. Det sker i form af en samlet modtagelse i Børn og Familie, hvor et tværfagligt team vil vurdere hvilke faggrupper, der skal sættes på opgaven med barnet, alt efter barnets behov. Heri indgår også vurderingen af, hvorvidt en konsultativ indsats vil være tilstrækkelig. Der laves samtidig en handleplan for barnet i samarbejde med familien og de berørte samarbejdspartnere.

Styrket forebyggende rådgivning til almenområdet: Familierådgivningen igangsætter foråret 2019, at alle daginstitutioner og skoler får månedlige besøg af en socialrådgiver. Formålet er at sikre en tættere og tidligere dialog mellem Familierådgivningen og dagtilbud/skole. Det skal bevirke, at der kan handles tidligere på problemer i et konstruktivt samarbejde mellem almen- og specialområde.

Pr. 1 september 2019 vil Børn, Familie og dagtilbudsafdelingen tage It-systemet Hjernen og Hjertet¹⁵ i brug. Vi har tilkøbt følgende moduler:

- **Dialogmodul:** Værktøj til at understøtte dialogen mellem forældre og fagpersonale om barnets læring, udvikling og trivsel i dagtilbuddet.
- **Sprogmodul:** Giver adgang for alle dagtilbud og skoler i kommunen til at gennemføre sprogtest af alle 3-6 årige.
- **Motorikmodul:** Giver adgang til at vurdere motorisk udvikling for børn i dagtilbud.
- **TOPI – modul:** Giver adgang for pædagoger og dagplejere til at gennemføre trivselsvurderinger på alle børn 2 gange årligt i forbindelse med tidligere opsporing af børn i udsatte positioner.
- **Dokumentation:** Kvalitetsmodel for arbejdet med udvikling og dokumentation af kvaliteten i institutioner og dagplejen.

15. Hjernen og Hjertet

Ved anvendelsen af en fælles opsporingsmodel - TOPI, vil vi sikre, at der sker systematisk opsporing. Modulet TOPI styrker og kvalificerer arbejdet med kommunernes tidlige og forebyggende indsats i dagpleje og børnehaver.

I 2019 ønsker vi at udbrede arbejdet med Familierådslagning. Familierådslagning¹⁶ er en metode til inddragelse af familie og netværk for udsatte børn og unge.

Vi vil fortsat i 2019 have fokus på, at vi i det tidlige forebyggende arbejde inddrager familien, herunder både det private og professionelle netværk.

I 2019 vil vi ligeledes etablere familiestuer. Familiestuer er et frivilligt tilbud til forældre og børnehavebørn i Kerteminde Kommune om at skabe en bedre hverdag for barnet og familien.

Ligeledes vil "Sådan gør vi"¹⁷ blive opdateret. "Sådan gør vi" er en handlevejledning beregnet til alle, der arbejder direkte med børn i Kerteminde Kommune. Handlevejledningen beskriver systematisk de handlinger, som ansatte skal foretage, når de bliver bekymrede for et barns trivsel. Handlevejledningen indeholder dertil en række redskaber, der skal højne kvaliteten af disse handlinger, samt forhåbentlig lette udførelsen af disse. Handlevejledningen er tænkt som en række faste minimumshandlinger, der naturligt bør indgå, når ansatte tager hånd om børn på vej til eller i manglende trivsel. Handlevejledningen må ikke ses som begrænsende for yderligere tiltag.

Overordnet mål:

Vi opsporer mistrivsel hos flere børn i alderen 0-14 år og sætter hurtigst muligt ind med forebyggende indsatser.

Delmål:

- Flere børn og unge opspores i tandpleje, sundhedspleje, børn- og ungerådgivningen, dagtilbud og skoler
- Større tilgængelighed for almenområdet til sparring og støtte fra specialområdet
- Flere relevante forebyggende indsatser at sætte ind med
- Vi skal tilbyde flere forebyggende indsatser lokalt
- Bedre kommunikation og fælles sprog mellem almenområdet og specialområde om bekymringer for børn

Aktiviteter:

- Øget fokus på underretninger
- Styrket sparring fra socialrådgiverne til dagtilbud og skoler om bekymringer for børn
- Etablering af "modtageteam"
- Implementering af opsporingsmodel TOPI
- Familierådslagning udbredes til dagtilbud og skoler
- Etablering af familiestuer
- Handlevejledninger til alle der arbejder direkte med børn i Kerteminde Kommune

16. Familierådslagning

17. Sådan gør vi

7. "Foranstalte"

Hvorfor gør vi det, vi gør

Vi ved, at jo tidligere vi sætter ind med støtte, des mindre indgribende behøver vores hjælp at være. Flere børn og unge kan forblive i deres hverdagsrammer og vil opleve større grad af normalitet i deres liv, end hvad det er tilfældet ved mere indgribende indsatser.

Hjemmebaserede indsatser i Kerteminde Kommune sker i regi af Familiehuset, Børnenes hus, sundhedsplejen, Villaen, Børn- og ungerådgivningen eller via ekstern privat leverandør såsom aflastningsfamilier etc.

Tilbuddene kan være specialpædagogisk bistand i skolen, familiebehandling, aflastning, støtte/kontaktperson, dagbehandling, praktisk pædagogisk bistand. Dertil kommer familiebehandling eller lignende støtte, som kan ydes som supplement til andre indsatser.

Vi ved, at hyppige opfølgninger på foranstaltningerne medfører kortere forløb, herunder kortere anbringelser. Ved at socialrådgiveren følger barnet og familien tættere, er det muligt løbende at revurdere og ændre den iværksatte foranstaltning, således at der hele tiden er fokus på, at barnet er i en positiv udvikling og at barnet skal bringes ned ad indsatstrappen. Undersøgelser peger på, at ved socialrådgiveren får færre sager, kan barnets familie og netværk, herunder skoler og institutioner, følges tættere og inddrages mere.

Hvad gør vi i dag

I Kerteminde Kommune udgør vores interne leverandører en stor og sammenhængende indsats-trappe. Hver leverandør har sit trin på trappen. På de nederste trin findes forebyggende indsatser og indsatser i hjemmet, derefter kommer anbringelse i netværket eller i plejefamilier – og til sidst en anbringelse på en døgninstitution. Det betyder, at vi let og fleksibelt kan bevæge os både op og ned ad trappen. Det er til gavn for børnene, som hele tiden skal have den indsats, der passer til dem – lige dér hvor de er i deres udvikling.

Logikken bag indsatstrappen anvendes også blandt vores leverandører. I hver afdeling skaber medarbejderne gode resultater for børnene, hvilket betyder, at myndighed, via opfølgning på handleplanen og indhentede statusudtalelser, kan træffe afgørelse om at ændre indsatsen til en mindre indgribende indsats. Leverandørerne arbejder hele tiden på at optimere kvaliteten i deres ydelser. Parallelt med dette udvikler leverandørerne nye ydelser i tæt samarbejde med myndighed. Udvikling af nye ydelser og revidering af eksisterende indsatser sker løbende i dette samarbejde.

I dag leverer Familiehuset, Børnenes Hus og Villaen rigtige mange af vores indsatser i form af fleksible tilbud med barnet og familien i centrum. De er kendetegnede ved at levere en sammenhængende og fagligt koordineret indsats, så barnet, den unge og familien igen mestrer eget liv.

I forbindelse med indførelsen af den svenske model i Kerteminde Kommune i 2016 blev socialrådgivernes arbejde omlagt, således at hver rådgiver fik færre sager. Omlægningen betyder, at socialrådgiverne i dag har mulighed for at følge barnet eller den unge tæt, således at indsatsen løbende kan tilpasses med henblik på at sikre mindst mulig indgribende indsats. Samtidig betyder det, at det er muligt at følge barnets familie og netværk, herunder skole og dagtilbud, tættere, og inddrage dem mere.

Familierådgivningen har ligeledes indført dialogbaseret børnefaglige undersøgelser.

Hvad vil vi gøre fremover

Vi vil ikke nøjes med at have et eksisterende katalog af ydelser - vi er hele tiden opmærksomme på at udvikle nye ydelser, når der er behov for det.

Med dette fokusområde ønsker vi at sikre en bred vifte af tilbud, så vi kan imødekomme de forskelligartede behov som børnene, de unge og familierne har. Vi skal tilpasse vores ydelser og tilbud i takt med ændringer i de lovgivningsmæssige vedtagne retningslinjer samt ændringer i målgruppens behov. Vi skal være innovative og kreative i udviklingen af nye indsatser og tilbud, men samtidig bygge videre på de gode erfaringer, som vi allerede er i besiddelse af. Vi ønsker at udvide og udvikle vores tilbudsvifte med tilbud, som er videns- eller evidensbaserede. Vi ønsker så vidt muligt at være selvforsynende set i fagligt og økonomisk perspektiv.

I Kerteminde Kommune er ambitionen at komme endnu videre i det stærke og udviklende samarbejde mellem myndighed og leverandører, og videre i udviklingen af fleksible og skræddersyede tilbud på indsatsrampen. Vi vil sikre, at indsatsen hele tiden fastlægges og leveres ud fra de behov, det enkelte barn eller den enkelte unge har.

Vi skal have en mere insisterende tilgang til de indsatser, vi iværksætter, ved at vi følger tæt op og hurtigt sætter andre initiativer i gang, hvis de igangværende ikke har den ønskede effekt på barnet.

Vi vil med udgangspunkt i visitationsmødet være endnu mere ambitiøse og udvikle, nytænke og tilpasse foranstaltninger i et fagligt stærkt samspil mellem leverandører og myndighed.

På området for børn og unge med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser skal vi i højere grad kunne tilbyde lokale tilbud, således at børnene og de unge kan forblive inkluderet i det almene hverdagsliv.

Overordnet mål:

Vi skal give flere tilbud, der virker, og få barnet/den unge ned af trappen så tæt på almenområdet som muligt.

Delmål:

- Vi skal have ændret fordelingen af anbragte og fremover gøre brug af flere intensive hjemmebaserede indsatser
- At kvaliteten i sagsbehandlingen øges
- At der i arbejdet med foranstaltninger er fokus på, at barnet bringes ned ad indsatsrampen
- At vi har en bred og fleksibel vifte af tilbud, som kan imødekomme børnene og familiernes behov

Aktiviteter:

- Vi tilbyder hjemmebaserede familieføløb til udsatte familier med fokus på at styrke forældre-evnen
- Vi skal tilbyde målfokuserede indsatser
- Vi måler på effekten af vores indsatser
- Fortsat fokus på at barnet eller den unge bringes ned af indsatsrampen

8. "Anbringelse"

Hvorfor gør vi det, vi gør

Målgruppen er børn og unge, der har så omfattende socialt belastede forhold og/eller behandlingsbehov, at vanskelighederne ikke skønnes at kunne løses mens barnet/den unge opholder sig i hjemmet. Enhver anbringelse er et stort indgreb i et barns og families liv.

Kerteminde Kommunes målsætning er, at børn og unges vanskeligheder, så vidt det er muligt skal løses, mens barnet eller den unge opholder sig i hjemmet. Forholdene kan dog være så belastede, at det er nødvendigt med anbringelse udenfor hjemmet i netværkspleje, en familiepleje, et opholdssted, eller på en døgninstitution.

Forskning¹⁸ viser, at en lang institutionsanbringelse ikke har bedre effekt end korterevarende.

Forskningen viser ligeledes, at anbragte børn er belastet af en række ophobede risikofaktorer efter en anbringelse, og at disse risikofaktorer ikke mindskes tilstrækkeligt selv ved en langvarig anbringelse. De har som voksne ringere skolegang, dårligere økonomi og større risiko for arbejdsløshed, og udgør således en gruppe, der er uforholdsmæssigt dårligt stillet. At forskningen viser nedslående resultater på anbringelsesområdet betyder ikke, at vi ikke skal anbringe børn uden for hjemmet, da der altid vil være børn, som lever under forhold, som ikke er tilstrækkeligt trygge og udviklende for barnet, og hvor det ikke er muligt at ændre forholdene tilstrækkeligt ved forebyggende foranstaltninger. Det understreger derimod, at vi skal være omhyggelige og grundige i vores arbejde, når vi anbringer børn og unge, samt at vi skal følge deres udvikling tæt.

I 2015 lod Kerteminde Kommune sig inspirere af den svenske model, som en del af en genopretningsplan for økonomien på det specialiserede børn- og ungeområde. Kendetegnende for den svenske model er investering i opfølgingspraksis, indsats-trappe-tænkning, hverdagslivsperspektivet og netværksinddragelse.

Hvad gør vi i dag

I Kerteminde Kommune er det ambitionen så vidt muligt at hjælpe og støtte børn og unge i deres eget miljø og med inddragelse af de ressourcer, der er til stede i familien, i det øvrige private netværk og i alment systemet.

Anbringelsesstedet vælges ud fra det enkelte barns/den unges konkrete behov og begrundes efter denne prioritering:

1. Slægts- eller netværksplejefamilie
2. Plejefamilie
3. Kommunal plejefamilie
4. Egne døgntilbud
5. Eksterne døgntilbud i egen kommune

18. Andreassen, Tore (2003): Behandling av ungdom i institusjoner – hva sier forskningen? Kommuneforlaget

Der kan visiteres døgnophold for den samlede familie i situationer, hvor der er alvorlig bekymring for barnets trivsel, og hvor en faglig vurdering samtidig skønner, at forældrekompetencerne er tilstrækkelige til, at et ophold vil være hensigtsmæssigt.

Generelt ved anbringelser gælder, at de iværksættes med fokus på grundig og tæt opfølgning¹⁹ og hjemgivelse. Der arbejdes altid på hjemgivelse eller overgang til mindre indgribende anbringelse, medmindre helt særlige omstændigheder hos barnet, den unge eller familien taler for det modsatte.

I praksis betyder det også, at vi ønsker at ændre anbringelsesmønstret, så vi uden at gå på kompromis med fagligheden får kortere og færre anbringelser. Forskning viser, at børn der anbringes i plejefamilier i gennemsnit klarer sig bedre end børn, der anbringes på institution. Derfor har vi fokus på at flytte anbringelserne ned ad indsatsstappen mod flere i plejefamilier og i netværk. Vi er optaget af, hvad der skal til, for at barnet kan blive hjemme – i stedet for at fokusere på, om der er nok til en anbringelse.

Når et barn anbringes, så glemmer vi ikke forældrene, men støtter og inddrager dem, så barn og forældre kan have et godt samvær, og barnet måske en dag kan komme hjem at bo.

I 2015 opstillede vi målet, at vi ville anbringe flere i familiepleje og i netværket – det er vi lykkedes med. Vi anbringer allerede i 2016 langt flere i netværksplejefamilie end tidligere.

Anbringelser i Kerteminde Kommune sker i regi af netværksplejefamilier, plejefamilier, døgninstitution og opholdssted. For så vidt angår anbringelser på døgninstitution gør Børn- og Familieafdelingen brug af vores egen døgninstitution Villaen. Ved døgnophold for den samlede familie gør Børn- og Familieafdelingen ligeledes brug af Villaen.

Undersøgelser fra Sverige peger på, at den største behandlingseffekt på institution opnås inden for de første 6 måneder, og at effekten herefter aftager. Vi skal derfor arbejde målrettet på, at de børn og unge, som vi har anbragt, hurtigst muligt kommer i et mindre indgribende tilbud, således at de oplever så høj grad af normalitet i deres opvækst som muligt. Derfor følges der op hyppigt når et barn anbringes uden for hjemmet. Første gang allerede efter 2 uger – herefter hver 6. uge. Efter 7 måneder skal der ske en vurdering af muligheden for at barnet kan komme hjem til sin biologiske familie, eller om andre mindre indgribende tiltag skal iværksættes. Samtidig med at barnet er anbragt, arbejdes der med forældrenes kompetencer med henblik på hjemgivelse. Som udgangspunkt arbejder vi med en max varighed af anbringelse på 1 år.

Udgangspunktet i Børn- og Familieafdelingen er, at børn og unge med betydeligere og varige fysiske og psykiske funktionsnedsættelser skal forblive længst muligt i eget hjem ved hjælp af forebyggende og kompenserende indsatser. Anbringelse af børn og unge med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser finder sted, når de forebyggende og kompenserende indsatser ikke længere er tilstrækkelige, samt når barnets handicap er så omfattende, at forældrene ikke længere magter at tage vare på barnet i hjemmet.

19. Jf. svensk model

Hvad vil vi gøre fremadrettet

Vi vil fortsat have fokus på at afsøge alternative foranstaltningmuligheder i kommende mulige anbringelsessager.

Vi vil udvikle korte og intensive anbringelsesforløb, hvor der under barnets eller den unges anbringelse arbejdes intensivt og målrettet med familie og netværk for at fremme en hjemgivelse. Der skal fortsat ske en hyppig opfølgning.

Med en målsætning om, at flere børn skal anbringes i plejefamilier frem for institution, er det centralt, at vi udvikler familieplejeområdet. I 2019 vil vi således være optaget af matchning af barnet og anbringelsessted ift. rekruttering af plejefamilier.

Vi vil i 2019 kvalificere vores matchningsproces. Matchningsprocessen tager afsæt i formålsbestemmelsen servicelovens §46, og anbringelsesforløbet skal bidrage til en helhedsorienteret indsats. Støtten skal have til formål at:

- Sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk,
- sikre barnets eller den unges muligheder for personlig udvikling og opbygning af kompetencer til at indgå i sociale relationer og netværk,
- understøtte barnets eller den unges skolegang og mulighed for at gennemføre en uddannelse,
- fremme barnets eller den unges sundhed og trivsel og
- forberede barnet eller den unge til et selvstændigt voksenliv.

Overordnet mål:

Vi ønsker kortere og færre anbringelser.

- Delmål:
- Kortere anbringelser
- Udvikling af familiepleje-området

Aktiviteter:

- Fortsat hyppige opfølgninger
- Udvikle på korte og intense anbringelsesforløb
- Opkvalificere vores matchningsproces ifm. anbringelser

Kerteminde Kommune

Børn- og Familieafdelingen
Grønvej 11
5550 Langeskov
Tlf. 65 15 11 58

